

Klasa: 113-04/12-01/01

Urbroj: 50301-04/12-12-2

Zagreb, 12. prosinca 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Milanku Opačić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu socijalne politike i mladih, Darka Ledinskog, zamjenika ministrice socijalne politike i mladih, te Maju Sporiš i Jasnu Ćurković Kelavu, dr. med., pomoćnice ministrice socijalne politike i mladih.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA**

Zagreb, prosinac 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst)

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/2008, 110/2008 - ispravak i 34/2011) - u daljnjem tekstu: Zakon, u primjeni je od 1. siječnja 2009. godine, a pripada sustavu obiteljske politike i socijalne sigurnosti kojim se na izravan način štiti majčinstvo, olakšava usklađenost obiteljskih i profesionalnih obveza, potiče natalitet, te omogućava veće sudjelovanje očeva u ranom podizanju i odgoju djece. Ovim je Zakonom uređeno pitanje ostvarivanja prava trudnica, roditelja, odnosno roditelja na odgovarajuće vremenske i novčane potpore bez obzira na radnopravni status, te sukladno svojoj svrsi donošenja, na odgovarajući se način propisuju i neke obveze poslodavca u pogledu zaštite i prava trudnice, roditelja i majke do prve godine života djeteta, na radnom mjestu.

Republika Hrvatska se potpisivanjem Pristupnog ugovora s Europskom unijom obvezala da će uskladiti svoje nacionalno zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije, pa tako i s novim direktivama koje su stupile na snagu nakon zatvaranja pojedinih pregovaračkih područja. Imajući u vidu preuzetu obvezu, kao i to da je u međuvremenu stupila na snagu Direktiva Vijeća 2010/18/EU, od 8. ožujka 2010., o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu, koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC, te o opozivu Direktive 96/34/EZ (u daljnjem tekstu: revidirani Okvirni sporazum), kao i Direktiva 2010/41/EU, od 7. srpnja 2010., o usvajanju načela jednakosti postupanja prema ženama i muškarcima koji obavljaju samostalnu djelatnost u svojstvu samozaposlene osobe, s kojom je izvršeno usklađivanje Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona (Narodne novine, broj 34/2011), odredbe Zakona nužno je radi usklađenja s ovim aktima Europske unije na odgovarajući način izmijeniti i dopuniti.

Stoga je važeći Zakon potrebno izmijeniti i dopuniti u dijelu koji se odnosi na trajanje roditeljskog dopusta i usklađenja postojećih rješenja o roditeljskom dopustu sukladno odredbama Direktive 2010/18/EU i uskladiti s člancima 2. i 8. Direktive o jednakom postupanju. Jedan dio obveza koji proizlazi iz Direktive 2010/18/EU i Direktive o jednakom postupanju na odgovarajući je način uređen važećim Zakonom. Nadalje, uvažavajući činjenicu da je broj posvojene djece u Republici Hrvatskoj vrlo skroman i kreće se u rasponu od 140 do 150 posvojene djece prosječno godišnje, postojeće zakonsko rješenje o trajanju posvojiteljskog dopusta poboljšano je na način da su posvojitelji djece izjednačeni bez obzira na dob posvojene djece.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom

Ovim se zakonom uređuju sljedeća pitanja:

- usklađuje se trajanje roditeljskog dopusta zaposlenog i samozaposlenog roditelja, te se uvode nova rješenja u odnosu na ona iz važećeg Zakona,
- propisuje se prenosivi i neprenosivi dio roditeljskog dopusta, te uvjeti za korištenje prava na roditeljski dopust samo od strane jednog roditelja,
- izjednačava se trajanje posvojiteljskog i roditeljskog dopusta za posvojitelje bez obzira na dob posvojenog djeteta,
- sukladno promjenama u trajanju korištenja prava na roditeljski dopust propisuju se iznosi naknada za vrijeme korištenja pojedinog prava uvažavajući dosadašnju ukupnu razinu tih prava.

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Odredbe ovoga zakona pridonijet će usklađenju hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije u poglavlju 19. Socijalna politika i zapošljavanje, te dodatno, kroz preraspodjelu i prekvalifikaciju postojećih dopusta, ojačat će pravni položaj korisnika prava uz stvaranje većih mogućnosti za znatnije sudjelovanje očeva u brizi i odgoju djece.

Produžavanjem minimalnog trajanja roditeljskog dopusta s tri na četiri mjeseca za svakog od zaposlenih i samozaposlenih roditelja (4+4=8), te nemogućnost prijenosa dva od četiri mjeseca roditeljskog dopusta na drugog roditelja, najčešće na majku djeteta, bit će poticaj mnogim očevima da sukladno svojim radnim obvezama pokloni jedan dio vremena i obitelji. Isto tako, ovim se zakonskim prijedlogom daje mogućnost roditeljima da skrb o brizi za dijete produže za dodatnih dva mjeseca u skladu sa svojom odlukom i potrebama.

Također, izjednačavanjem trajanja posvojiteljskog i roditeljskog dopusta za posvojitelje bez obzira na dob posvojenog djeteta, stječu se uvjeti za poticanje posvojenja djece, uključujući i djece s teškoćama u razvoju.

U pogledu naknada za vrijeme korištenja prava po osnovi ovoga zakona, ukupan opseg prava na novčanu naknadu za vrijeme korištenja prava na odgovarajući dopust ili poštedu od rada ili brigu o djetetu ne mijenja se, ali je moguće da kroz primjenu novih zakonskih rješenja dođe do manje preraspodjele tih naknada unutar obitelji.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

Članak 1.

U Zakonu o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/2008, 110/2008 - ispravak i 34/2011), iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

"Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva 92/85/EEZ, od 19. listopada 1992., o uvođenju mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 348, 28.11.1992.);
- Direktiva 2010/18/EU, od 8. ožujka 2010., o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu, koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC, te o stavljanju izvan snage Direktive 96/34/EZ (SL L 68, 18.3.2010.);
- Direktiva 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća, od 7. srpnja 2010., o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji se bave djelatnošću u okviru samozapošljavanja, te o ukidanju Direktive Vijeća 86/613/EEZ (SL L 18015.7.2010.)."

Članak 2.

U članku 12. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

"(3) Dan očekivanoga poroda utvrđuje izabrani doktor ginekolog iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zaposlena ili samozaposlena trudnica, ovisno o stanju trudnoće i zdravstvenom stanju, može početi koristiti roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka i 45 dana prije dana očekivanog poroda, što utvrđuje izabrani doktor ginekolog iz stavka 3. ovoga članka."

Članak 3.

U članku 13. stavak 4. briše se.

Članak 4.

U članku 14. stavku 1. i stavku 2. podstavku 1. brojka: "6" zamjenjuje se brojkom: "8".

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Pravo na roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka u pravilu koriste oba roditelja iz stavka 1. ovoga članka, svaki u trajanju od 4 ili 15 mjeseci."

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Ako roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka koristi samo jedan roditelj, isti se koristi u trajanju od 6 mjeseci za prvo i drugo rođeno dijete, odnosno 30 mjeseci za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete."

Članak 5.

U članku 16. stavku 2. riječ: "suglasnost" zamjenjuje se riječju: "mišljenje".

Članak 6.

U članku 20.a dodaje se stavak 5. koji glasi:

"(5) Pravo iz stavaka 1. do 4. ovoga članka na odgovarajući se način odnosi i na samozaposlenu trudnicu."

Članak 7.

U članku 21. riječ: "suglasnost" zamjenjuje se riječju: "mišljenje".

Članak 8.

U članku 23. stavku 8. riječ: "suglasnost" zamjenjuje se riječju: "mišljenje".

Članak 9.

U članku 24. stavci 2., 3. i 4. mijenjaju se i glase:

"(2) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona naknada plaće za prvih 6 mjeseci iznosi 100% osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.

(3) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za preostali dio roditeljskog dopusta nakon korištenja roditeljskog dopusta iz stavka 2. ovoga članka, naknada iznosi 50% proračunske osnovice mjesečno.

(4) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona naknada iznosi 50% proračunske osnovice mjesečno."

Članak 10.

U članku 24.a stavku 8. riječ: "suglasnost" zamjenjuje se riječju: "mišljenje".

Članak 11.

U članku 36. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Zaposleni posvojitelj ili samozaposleni posvojitelj ostvaruje posvojiteljski dopust u trajanju od 6 mjeseci za dijete do 18 godina života."

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Po iskorištenju posvojiteljskog dopusta iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zaposleni posvojitelj ili samozaposleni posvojitelj za posvojenika do njegove 8. godine života ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od 6 mjeseci."

Stavci 4. i 5. brišu se.

Članak 12.

U članku 39. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Posvojitelj iz stavka 1. ovoga članka ili posvojitelj izvan sustava rada iz stavka 2. ovoga članka ima pravo na posvojiteljsku počtuđu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu u trajanju od 12 mjeseci."

Članak 13.

U članku 44. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka početak korištenja prava na rođiljni dopust 45 ili 28 dana prije očekivanog termina poroda ostvaruje se temeljem izvješća izabranog doktora ginekologa iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u kojem se naznačuje dan očekivanog poroda i početni datum korištenja prava na obvezni rođiljni dopust."

U stavku 3. riječi: "ako ovim Zakonom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije drukčije propisano" brišu se.

U stavku 4. iza riječi: "podnosi se" dodaju se riječi: "Zavodu prema prebivalištu ili stalnom boravku podnositelja zahtjeva".

Članak 14.

U članku 45. stavku 1. riječi: "nadležna ustrojbeni jedinica Zavoda" zamjenjuju se riječju: "Zavod", a riječi: "na čijem je području prebivalište ili stalni boravak podnositelja zahtjeva" brišu se.

Stavci 2. i 3. brišu se.

Postojeći stavak 4. koji postaje stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor."

Postojeći stavci 5. i 6. postaju stavci 3. i 4.

Članak 15.

U članku 46. stavku 1. riječi: "nadležne ustrojbene jedinice" brišu se.

U stavku 4. riječi: "i ustrojbenoj jedinici Zavoda" brišu se.

U stavku 5. riječi: "i ustrojbeni jedinica Zavoda ovlaštenu su" zamjenjuju se riječima: "je ovlašten".

Članak 16.

U članku 48. riječi: "nadležnoj ustrojbenoj jedinici Zavoda" zamjenjuju se riječju: "Zavodu".

Članak 17.

U članku 51. stavku 1. riječi: "nadležnoj ustrojbenoj jedinici Zavoda" zamjenjuju se riječju: "Zavodu".

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) O pravu na novčanu potporu iz stavka 2. ovoga članka može se odlučiti donošenjem izreke u obliku zabilješke u spisu."

Članak 18.

U članku 58. stavku 1. točka 1. briše se, a postojeća točka 2. postaje točka 1.

U stavku 2. podstavku 1. iza riječi: "dopust trudne radnice ili produljeni rodiljni dopust ili dopust radnice koja doji dijete" brišu se zarez i riječi: "ne isplati pripadajuću plaću iz članka 20. stavka 4. ovog Zakona".

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

(1) O zahtjevima za ostvarivanje prava na rodiljni dopust i rodiljnu naknadu, kao i o drugim zahtjevima za ostvarivanje prava, koji su podneseni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, rješavat će se prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine br. 85/2008, 110/2008 - ispravak i 34/2011), ako ovim Zakonom određeno pravo nije uređeno na povoljniji način.

(2) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene u korištenju prava prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/2008, 110/2008 - ispravak i 34/2011), ostvaruju i nadalje ista prava pod utvrđenim uvjetima.

(3) Korisnici iz stavka 2. ovoga članka mogu pisanim zahtjevom od Zavoda zatražiti ostvarivanje tog prava prema odredbama ovoga Zakona, ako je to za njih povoljnije.

Članak 20.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. srpnja 2013. godine.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom utvrđuje se da se Zakon usklađuje s pravnom stečevinom Europske unije, te se navode direktive s kojima je isti usklađen.

Članak 2.

Pojednostavljuje se postupak utvrđivanja dana očekivanog poroda i početak korištenja roditeljskog dopusta koji sada utvrđuje izabrani doktor ginekolog iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

Članci 3. i 4.

Usklađuju se odredbe članka 13. i 14. Zakona s točkom 2. revidiranog Okvirnog sporazuma. Prema revidiranom Okvirnom sporazumu žena i muškarac u potpunosti su izjednačeni u pravu na roditeljski dopust koji se određuje u trajanju od najmanje 4 mjeseca i u pravilu je neprenosivo na drugog roditelja. Trajanje roditeljskog dopusta ovom odredbom se propisuje za sve korisnike u jednakom trajanju, bez obzira na spol ili socijalno ili obiteljsko stanje. Međutim, revidirani Okvirni sporazum dozvoljava da nacionalno zakonodavstvo propiše mogućnost prijenosa roditeljskog dopusta na drugog roditelja, ali ne u trajanju dužem od 3 mjeseca, što znači da je jedan mjesec neprenosiv. Ovim prijedlogom omogućuje se prijenos roditeljskog dopusta u trajanju od dva mjeseca, a preostala dva mjeseca su neprenosiva.

Također, više se ne primjenjuje mogućnost korištenja produženje roditeljskog dopusta u trajanju od 2 mjeseca u slučaju ako otac djeteta koristi pravo na korištenje 3 mjeseca roditeljskog dopusta. Naime, ovaj Zakon daje mogućnost korištenja roditeljskog dopusta u ukupnom trajanju od 8 mjeseci.

Članak 5.

Usklađuje se izričaj teksta važećeg Zakona s odredbama Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 150/2011).

Članak 6.

Navedenom odredbom samozaposlena trudnica izjednačava se sa zaposlenom trudnicom u pravu na jedan slobodan dan u mjeseca u svrhu obavljanja prenatalnog pregleda.

Članci 7. i 8.

Ovim člancima usklađuje se izričaj teksta važećega Zakona s odredbama Zakona o sustavu državne uprave.

Članak 9.

Propisuju se iznosi novčanih naknada koje ostvaruju korisnici roditeljskog i roditeljskog dopusta.

Članak 10.

Usklađuje se izričaj teksta važećega Zakona s odredbama Zakona o sustavu državne uprave.

Članak 11.

Ovim člankom izjednačeno je trajanje posvojiteljskog dopusta zaposlenog posvojitelja ili samozaposlenog posvojitelja, neovisno o dobi posvojenog djeteta.

Članak 12.

Navedenom odredbom izjednačeno je trajanje posvojiteljske počtede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu, neovisno o dobi posvojenog djeteta.

Članak 13.

Pojednostavljuje se postupak utvrđivanje dana očekivanog poroda i početak korištenja roditeljskog dopusta kojega utvrđuje izabrani doktor ginekolog iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

Članci 14. do 16.

Usklađuje se izričaj teksta važećeg Zakona s odredbama Zakona o sustavu državne uprave.

Članak 17.

Usklađuje se izričaj teksta važećeg Zakona s odredbama Zakona o sustavu državne uprave, te Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009).

Članak 18.

Ovim člankom briše se odredba članka 58. stavka 1. točke 1. važećeg Zakona, budući da postoji preklapanje opisa bića djela tog prekršaja s odredbom članka 236. Kaznenog zakona (prijevarama), te se također briše tekst u odredbi članka 58. stavka 2. alineje 1. važećeg Zakona, a koji se odnosi na neisplatu plaće iz članka 20. stavka 4. važećeg Zakona, jer je taj opis prekršaja istovjetan s odredbom članka 132. Kaznenog zakona.

Članak 19.

Uređuje se način ostvarivanja prava korisnika koji su podnijeli zahtjev za ostvarivanje prava po važećem zakonu, kao i uvjeti korištenja prava zatečenih korisnika koji su danom stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni u korištenju prava po ranije važećem Zakonu.

Članak 20.

Uređuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 12.

(1) Zaposlena ili samozaposlena trudnica, odnosno zaposlena ili samozaposlena majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta, ima pravo na rođiljni dopust u trajanju od 28 dana prije dana očekivanog poroda do navršenih 6 mjeseci života djeteta, koji se sastoji od obveznog i dodatnog rođiljnog dopusta.

(2) Zaposlena ili samozaposlena trudnica, odnosno zaposlena ili samozaposlena majka pravo na obvezni rođiljni dopust koristi u neprekidnom trajanju od 98 dana, od kojih 28 dana prije dana očekivanog poroda te 70 dana nakon rođenja djeteta.

(3) Dan očekivanoga poroda utvrđuje izabrani doktor opće ili obiteljske medicine prema nalazu izabranog doktora ginekologa iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(4) Iznimno, zaposlena ili samozaposlena trudnica, odnosno zaposlena ili samozaposlena majka, ovisno o stanju trudnoće i zdravstvenom stanju, zaposlene ili samozaposlene trudnice može početi koristiti rođiljni dopust iz stavka 2. ovoga članka i 45 dana prije dana očekivanog poroda, što utvrđuje izabrani doktor opće ili obiteljske medicine, a prema nalazu izabranog doktora ginekologa iz obveznoga zdravstvenog osiguranja izabrani doktor ginekolog iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Nakon proteka obveznog rođiljnog dopusta iz stavka 2. ovoga članka zaposlena ili samozaposlena majka ima pravo na dodatni rođiljni dopust do navršenih 6 mjeseci života djeteta, koji može svojom pisanom izjavom prenijeti na oca djeteta, uz njegovu prethodnu suglasnost, u cijelosti ili u vremenski ograničenom trajanju.

(6) Ako je dijete prerano rođeno, obvezni rođiljni dopust iz stavka 2. ovoga članka ili dodatni rođiljni dopust iz stavka 5. ovoga članka produžuje se za onoliko dana za koliko je dijete prerano rođeno.

(7) Pod prerano rođenim djetetom u smislu stavka 6. ovoga članka smatra se dijete rođeno prije navršenog 37. tjedna, odnosno 259. dana trudnoće, u skladu s ocjenom nadležnog tijela Zavoda na temelju vještačenja na osnovi medicinske dokumentacije.

Članak 13.

(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj, nakon navršenih 6 mjeseci života djeteta ili nakon proteka vremena iz članka 15. stavka 1. i 2. ovog Zakona, ima pravo na roditeljski dopust.

(2) Zaposleni ili samozaposleni roditelj može koristiti roditeljski dopust do osme godine života djeteta na način i u trajanju propisanom člankom 14. ovoga Zakona.

(3) Pravo na roditeljski dopust osobno je pravo oba zaposlena roditelja ili samozaposlenog roditelja i koriste ga u jednakom dijelu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga Zakona, pravo na roditeljski dopust može koristiti samo jedan od roditelja, ako se o tome pisano izjasne oba roditelja.

Članak 14.

(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od 6 ili 30 mjeseci, ovisno o broju rođene djece i načinu njegova korištenja.

(2) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od:

- 6 mjeseci za prvo i drugo rođeno dijete,
- 30 mjeseci za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

(3) Pravo na roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka u pravilu koriste oba roditelja iz stavka 1. ovoga članka, u jednakom trajanju od 3 ili 15 mjeseci, a mogu ga koristiti pojedinačno, istodobno ili naizmjenično, sukladno osobnom dogovoru i pod uvjetom da pravo na roditeljski dopust prema članku 13. stavku 4. ovoga Zakona ne koristi samo jedan od roditelja.

(4) Ako djetetov otac koristi pravo na roditeljski dopust u trajanju od najmanje tri mjeseca, roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka produžuje se za dva mjeseca.

(5) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj može koristiti roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka u cijelosti ili u njegovim dijelovima.

(6) Za slučaj da zaposleni ili samozaposleni roditelj roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka koristi u dijelovima može ga koristiti najviše dva puta godišnje, svaki put u trajanju od najmanje 30 dana.

(7) U broj rođene djece iz stavka 2. ovoga članka uračunavaju se i mrtvorodena i umrla djeca, posvojena djeca, maloljetna djeca kojima je korisnik određen za skrbnika, maloljetna djeca kojima je korisnik određen za udomitelja, kao i djeca koja su odlukom nadležnog tijela povjerena korisniku na čuvanje ili odgoj.

Članak 16.

(1) Po iskorištenju roditeljskog dopusta iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona jedan od zaposlenih roditelja ili samozaposlenih roditelja ima pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života, ako je djetetu, prema nalazu i ocjeni izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i nadležnoga liječničkog povjerenstva Zavoda, zbog njegova zdravlja i razvoja, potrebna pojačana briga i njega.

(2) Ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za obitelj pravilnikom će propisati uvjete i postupak stjecanja prava na rad s polovicom punog radnog vremena, radi potrebne pojačane brige i njege djeteta do njegove navršene 3. godine života.

Članak 20.a

(1) Trudna radnica ima pravo na jedan slobodan radni dan mjesečno u svrhu obavljanja prenatalnih pregleda ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

(2) Trudna radnica može, u dogovoru s poslodavcem, pravo iz stavka 1. ovoga članka koristiti i na način da pripadajuće sate radnog dana rasporedi i koristiti višekratno, tijekom više radnih dana u tijeku mjeseca.

(3) Trudna radnica dužna je poslodavcu pisanim putem najaviti korištenje prava iz stavka 1. ovoga članka dva radna dana prije zakazanog vremena za prenatalni pregled te na njegov zahtjev dostaviti dokaz o toj činjenici.

(4) Slobodan radni dan iz stavka 1. ovoga članka ili radni sati iz stavka 2. ovoga članka smatraju se vremenom provedenim na radu.

Članak 21.

Ministar nadležan za obitelj, uz suglasnost ministra nadležnog za rad, propisat će pravilnikom uvjete i postupak ostvarivanja prava trudne radnice, radnice koja je rodila i radnice koja doji dijete iz članka 19. i 20. ovoga Zakona.

Članak 23.

(1) Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju (dijete s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti), nakon isteka prava na roditeljski dopust sukladno članku 12. ili članku 15. stavku 1. i 2. ovoga Zakona ili u tijeku korištenja ili nakon isteka prava na roditeljski dopust sukladno članku 14. ili članku 15. stavku 3. ovoga Zakona, na temelju nalaza i mišljenja nadležnog tijela vještačenja prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ima pravo na dopust za njegu djeteta do navršene 8. godine djetetova života.

(2) Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja pravo iz stavka 1. ovoga članka može koristiti i kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena te nastaviti njegovo korištenje i nakon navršene 8. godine djetetova života, sve dok ta potreba traje, a na temelju nalaza i mišljenja nadležnog tijela vještačenja prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(3) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju se sva neiskorištena prava na roditeljski dopust iz članka 14. ili članka 15. stavka 3. ovoga Zakona za odnosno dijete stavljaju u mirovanje s danom početka korištenja prava iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka.

(4) Za slučaj da je roditelj iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka svoje pravo na roditeljski dopust za odnosno dijete prenio na drugog roditelja, svako daljnje korištenje tog prenesenog prava stavlja se u mirovanje s danom koji prethodi početku korištenja prava iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka, bez obzira na okolnost koristi li drugi roditelj trenutačno to preneseno pravo u obliku roditeljskog dopusta ili rada u polovici punog radnog vremena ili je najavio namjeru korištenja tog prava.

(5) Prava iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka može koristiti samo jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja prema međusobnom dogovoru ili po odluci nadležnog suda.

(6) Pravo iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka ne može se koristiti za slučaj da jedan od roditelja djeteta, prema ovom Zakonu, već koristi to pravo za drugo dijete ili da jedan od roditelja djeteta, prema propisima iz socijalne skrbi, za to dijete ima priznat status roditelja njegovatelja, izuzev ako na temelju nalaza i mišljenja nadležnog tijela vještačenja prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, kojim je utvrđeno da roditelj koji koristi pravo za drugo dijete nije u mogućnosti pružati odgovarajuću njegu za dvoje ili više djece zbog težine njihova mentalnog ili tjelesnog oštećenja, odnosno teže psihičke bolesti.

(7) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka ima pravo na novčanu naknadu prema ovom Zakonu.

(8) Ministar nadležan za obitelj, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, pravilnikom će propisati uvjete i postupak za stjecanje prava iz ovoga članka.

Članak 24.

(1) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz članka 15. stavka 1. i 2. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci za slučaj iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona, ima pravo na naknadu plaće u punom iznosu osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.

(3) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci na način propisan člankom 15. stavkom 3. ovoga Zakona, ima pravo na naknadu plaće u punom iznosu osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.

(4) Zaposleni ili samozaposleni roditelj iz članka 14. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona, nakon korištenja prava na roditeljski dopust u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci za slučaj iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona ili korištenja roditeljskog dopusta na način propisan člankom 15. stavkom 3. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta u preostalom trajanju ili korištenja tog dijela roditeljskog dopusta u polovici punog radnog vremena ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 50% proračunske osnovice za puno radno vrijeme.

(5) Za vrijeme korištenja prava iz članka 16. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na novčanu naknadu u visini od 50% proračunske osnovice mjesečno za puno radno vrijeme.

(6) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće utvrđenu prema ovom Zakonu, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka i koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka u slučaju mrtvorodenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme korištenja prava na roditeljni dopust, zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(8) Zaposleni ili samozaposleni roditelj koji ne ispunjava uvjet staža osiguranja u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno ili 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine (prethodno osiguranje), za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu ima pravo na novčanu naknadu koja iznosi 50% proračunske osnovice.

(9) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće, odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom, ne može iznositi manje od 50% proračunske osnovice, neovisno radi li u punom ili nepunom radnom vremenu.

(10) Zaposleni roditelj, korisnik prava iz članka 7. stavka 2. podstavka 3., 4. i 5. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja prava na roditeljni dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 15. ovoga Zakona ili za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na novčanu naknadu u visini od 50% proračunske osnovice.

Članak 24.a

(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (djeteta s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti) iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene 8. godine djetetova života ima pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 65% proračunske osnovice mjesečno.

(2) Zaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (djeteta s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti) koji pravo iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koristi kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na novčanu naknadu obračunatu u visini iznosa isplaćene plaće umanjene za obračunate i obustavljene doprinose za mirovinsko osiguranje, predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sukladno posebnim propisima, a koju je ostvario radeći taj mjesec u polovici punog radnog vremena, a sve prema ovjerenoj ispravi poslodavca o isplaćenju plaći.

(3) Samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (djeteta s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti) koji pravo iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koristi kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na novčanu naknadu obračunatu u visini 50% od osnovice za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za

osnovu po kojoj je roditelj prijavljen na obvezno zdravstveno osiguranje i za razdoblje na koje se naknada odnosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja odnosno 50% od izabrane više mjesečne osnovice za obračun doprinosa pod uvjetom da je početak primjene više osnovice najmanje šest mjeseci prije početka korištenja ovoga prava, prema podacima Porezne uprave.

(4) Poslodavac je dužan pri isplati plaće izdati ovjerenu ispravu o isplaćenju plaći zaposlenom roditelju.

(5) Zaposleni roditelj iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona kojem poslodavac ne izda ovjerenu ispravu o isplaćenju plaći do 15. u mjesecu za prethodni mjesec, ima pravo na novčanu naknadu za taj mjesec u iznosu od 50% proračunske osnovice.

(6) Zavod će korisniku isplatiti razliku između pripadajućeg iznosa za isplatu iskazanu na ispravi poslodavca iz stavka 2. ovoga članka i isplaćenog iznosa iz stavka 5. ovoga članka u roku od 15 dana od dana dostave ovjerene isprave iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 50% proračunske osnovice.

(8) Ministar nadležan za obitelj, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, pravilnikom iz članka 23. stavka 8. ovoga Zakona propisat će sadržaj i oblik isprave poslodavca iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 36.

(1) Zaposleni posvojitelj ili samozaposleni posvojitelj, ostvaruje posvojiteljski dopust u trajanju od:

- a) 6 mjeseci, za posvojenika mlađeg od 3 godine,
- b) 5 mjeseci, za posvojenika u životnoj dobi od 3. do navršene 5. godine života djeteta,
- c) 4 mjeseca, za posvojenika u životnoj dobi od 5. do navršene 18. godine života djeteta.

(2) Za slučaj posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji zaposlenog posvojitelja ili samozaposlenog posvojitelja, ili djeteta s teškoćama u razvoju, posvojiteljski dopust iz stavka 1. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(3) Po iskorištenju posvojiteljskog dopusta iz stavka 1. i 2. ovoga članka zaposleni posvojitelj ili samozaposleni posvojitelj za posvojenika do njegove 3. godine života ima pravo na roditeljski dopust i sva druga prava zaposlenog roditelja i samozaposlenog roditelja pod uvjetima i u trajanju propisanom ovim Zakonom.

(4) Za slučaj posvojenja djeteta u dobi iznad 3 godine pripadajuće pravo na roditeljski dopust do navršene 8. godine života posvojenika skraćuje se za 30 dana po svakoj navršenoj godini života posvojenika iznad te dobi.

(5) Posvojiteljski dopust iz stavka 1. ovoga članka korisnik može koristiti u neprekinutom trajanju ili na način propisan za korištenje roditeljskog dopusta, odnosno roditeljskog dopusta iz članka 12., 14. i 15. ovoga Zakona.

Članak 39.

(1) Korisnik iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, koji je prema ovom Zakonu ostvaruje drugi dohodak ili je poljoprivrednik ili nezaposlena osoba i koji je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postao posvojitelj (u daljnjem tekstu: posvojitelj), pod uvjetom da supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika i ako ispunjava uvjete za stjecanje prava na roditeljsku i roditeljsku poštedu od rada iz članka 27. ovoga Zakona, ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada.

(2) Korisnik iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, koji je prema ovom Zakonu osoba izvan sustava rada i koja je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postala posvojitelj (u daljnjem tekstu: posvojitelj izvan sustava rada), pod uvjetom da supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika i ako ispunjava uvjete za stjecanje prava na roditeljsku i roditeljsku brigu o djetetu iz članka 32. ovoga Zakona, ima pravo na posvojiteljsku brigu o djetetu.

(3) Posvojitelj iz stavka 1. ovoga članka ili posvojitelj izvan sustava rada iz stavka 2. ovoga članka ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu u trajanju od:

- 12 mjeseci, za posvojenika u dobi do 3 godine,
- 9 mjeseci, za posvojenika u dobi od 3. do navršene 5. godine života djeteta,
- 6 mjeseci, za posvojenika u dobi od 5. do navršene 8. godine života djeteta,
- 4 mjeseca, za posvojenika u dobi od 8. do navršene 18. godine života djeteta.

(4) Za slučaj posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji posvojitelja ili posvojitelja izvan sustava rada, ili djeteta s teškoćama u razvoju, posvojiteljska pošteda od rada ili posvojiteljska briga o djetetu iz stavka 3. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(5) Posvojitelj ili posvojitelj izvan sustava rada može, radi zaposlenja ili samozaposlenja, prekinuti korištenje prava iz stavka 3. i 4. ovoga članka ili to pravo prenijeti na bračnog druga koji je posvojenjem postao roditelj posvojenog djeteta, uz njegovu pisanu suglasnost i pod uvjetom da ima isti radnopravni status osobe iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka koji prenosi pravo.

(6) Korisnik iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka, koji je radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuo korištenje prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu, može nastaviti njegovo korištenje kao zaposleni ili samozaposleni posvojitelj ako je proveo na radu najmanje 9 mjeseci neprekidno prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištenog prava i pod uvjetom da pravo korištenja posvojiteljske poštede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu nije prenio na drugog roditelja prema stavku 5. ovoga članka.

(7) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka ili stavka 2. ovoga članka, koji na radu nije proveo najmanje 9 mjeseci prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene posvojiteljske poštede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu iz razloga što mu je prestao radni odnos ili je prestao obavljati djelatnost iz članka 6. točke 2. ovoga Zakona, ima pravo nastaviti korištenje preostalog dijela prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu, kao nezaposleni roditelj ako ispunjava uvjete za nezaposlenog roditelja iz članka 27. ovoga Zakona.

Članak 44.

(1) Prava iz ovoga Zakona ostvaruju se na temelju rješenja Zavoda donesenog na osnovi zahtjeva korisnika iz članka 7. ovoga Zakona, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka pravo na rodiljni dopust od 45. dana prije očekivanog termina poroda i pravo na obvezni rodiljni dopust ostvaruje se na temelju izvješća o bolovanju kojeg izdaje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite, a na prijedlog izabranog doktora ginekologa iz obveznoga zdravstvenog osiguranja o danu očekivanog poroda na kojoj izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite obvezno naznačuje samo početni datum korištenja prava.

(3) U postupku rješavanja po zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku ako ovim Zakonom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije drukčije propisano.

(4) Zahtjev za ostvarivanje prava prema ovom Zakonu podnosi se najkasnije 15 dana prije naznačenog roka za početak njegova korištenja ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 45.

(1) O pravima iz ovoga Zakona u prvom stupnju rješava nadležna ustrojbeno jedinica Zavoda na čijem je području prebivalište ili stalni boravak podnositelja zahtjeva.

(2) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja Zavoda rješava Direkcija Zavoda.

(3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Protiv drugostupanjskog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

(5) Rješenje o pravu iz ovoga Zakona obvezno se dostavlja poslodavcu ako je korisnik prava zaposleni roditelj, zaposleni udomitelj, zaposleni posvojitelj ili zaposleni skrbnik odnosno fizička osoba kojoj je rješenjem nadležnog tijela djeteta povjereno na čuvanje i odgoj.

(6) Rješenje o pravu nezaposlenog roditelja iz ovoga Zakona obvezno se dostavlja nadležnoj ustrojbeno jedinici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u čijoj se evidenciji nezaposlenih osoba vodi korisnik prava.

Članak 46.

(1) Korisnik koji potražuje prava iz ovoga Zakona dužan je na zahtjev nadležne ustrojbene jedinice Zavoda dostaviti dokaze koji su uvjet za ostvarenje traženog prava, ako Zavod istima ne raspolaže ili ih ne može pribaviti po službenoj dužnosti.

(2) U prikupljanju dokaza kojima se utvrđuje opravdanost zahtjeva korisnika Zavod ima pravo služiti se svim raspoloživim podacima o korisniku kao osiguranoj osobi prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju te koristiti službene podatke nadležnih središnjih tijela državne uprave i javnih ustanova, kao i drugih nadležnih tijela iz kojih se može utvrditi osnovanost stjecanja traženog prava.

(3) Nadležna središnja tijela državne uprave i javne ustanove, kao i druga nadležna tijela iz stavka 2. ovoga članka, dužni su Zavodu dostaviti ili staviti na raspolaganje tražene podatke u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(4) Zavod je dužan i ovlašten, u svrhu provjere osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, ispunjavanja pravnih, medicinskih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na roditeljske i roditeljske potpore prema ovom Zakonu, prije i za vrijeme korištenja ostvarenih prava od strane korisnika provjeriti postojanje zakonom propisanih činjenica i okolnosti na osnovi kojih korisnik stječe i/ili koristi pravo na roditeljsku i roditeljsku potporu, a korisnici prava, poslodavci i druge pravne osobe, na temelju čijih se podataka i isprava odlučuje o ispunjavanju uvjeta za ostvarenje i/ili korištenje prava na roditeljske potpore, dužni su Zavodu i ustrojbenoj jedinici Zavoda dostaviti i predložiti sve činjenice i dokaze odlučne za priznavanje i/ili korištenje traženog, odnosno ostvarenog prava.

(5) U svrhu provjere osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, pravnih, medicinskih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na roditeljske i roditeljske potpore prema ovom Zakonu, a na temelju postavljenog zahtjeva korisnika za ostvarivanje prava na roditeljske i roditeljske potpore prema ovom Zakonu, Zavod i ustrojbeni jedinica Zavoda ovlašteni su prikupljati dokaze o ispunjavanju propisanih uvjeta za ostvarenje i/ili korištenje traženog prava prema propisima o upravnom postupku.

Članak 48.

Zaposleni roditelj, kojem se o pravu iz ovoga Zakona odlučuje iz razloga propisanog člankom 47. stavkom 1. ovoga Zakona, dužan je nadležnoj ustrojbenoj jedinici Zavoda uz zahtjev za rješavanje o pripadajućem pravu priložiti i pisanu izjavu poslodavca iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 51.

(1) Korisnik iz članka 7. ovoga Zakona pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete iz članka 41. ovoga Zakona može ostvariti pod uvjetom da je pisani zahtjev za priznavanje prava podnio nadležnoj ustrojbenoj jedinici Zavoda u roku od 6 mjeseci od dana rođenja djeteta, odnosno u roku od 30 dana od dana posvojenja djeteta iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete ostvaruje se na osnovi zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, rodnog lista djeteta, te dokumentacije kojom se dokazuje ispunjenje uvjeta iz članka 42. ovoga Zakona.

(3) Pravo na novčanu potporu iz stavka 2. ovoga članka ostvaruje se, u pravilu, bez donošenja pisanog rješenja.

Članak 58.

(1) Korisnik iz ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 kuna ako:

1. na osnovi neistinitih i netočnih podataka, podnijetih nadležnoj službi Zavoda, ostvari bilo koje od prava iz ovoga Zakona s pripadajućom novčanom potporom,
2. u propisanom roku ne prijavi svaku promjenu koja utječe na gubitak ili promjenu osnova za korištenje bilo kojeg prava iz ovoga Zakona.

(2) Poslodavac korisnika prava iz ovoga Zakona kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna ako:

- ne osigura ili na bilo koji drugi način priječi trudnoj radnici ili radnici koja doji dijete, korištenje prava na dopust trudne radnice ili produženi rodiljni dopust ili dopust radnice koja doji dijete, ne isplati pripadajuću plaću iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona ili na bilo koji drugi način priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na obvezni ili dodatni rodiljni dopust ili roditeljski dopust ili rad s polovicom punoga radnog vremena ili uskratom podataka i činjenica ili na neki drugi način radniku, korisniku prava iz ovoga Zakona, onemogućujući korištenje prava prema ovom Zakonu,

- Zavodu onemogućujući provjeru osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, ispunjavanja pravnih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na rodiljne i roditeljske potpore za korisnike prava, odnosno onemogućujući postupanje propisano člankom 46. ovoga Zakona.

(3) Odgovorna osoba poslodavca, za slučaj iz stavka 2. ovoga članka, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 kuna.

(4) Odgovorna osoba nadležnoga središnjeg tijela državne uprave ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, odnosno drugoga nadležnog tijela ili pravne osobe, koja Zavodu uskrati dostavu ili stavljanje na raspolaganje podataka po zahtjevu iz članka 46. ovoga Zakona, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna.

(5) Kaznom iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba Zavoda ako postupi suprotno članku 56. stavku 2. ovoga Zakona.

(6) Odredba stavka 2. podstavka 2. ovoga članka na odgovarajući način će se primijeniti i na samozaposlenog roditelja prema ovom Zakonu.